

SƏN AĞLASAN - VƏTƏN AĞLAR

(Polkovnik-leytenant Ruslan Tağıyevin əziz xatirəsinə)

Əlimdə bir dəftər - gündəliyin var, Ruslan. Onu demək olar ki, hər gün nəzərdən keçirir, təkrar-təkrar oxuyuram. Xəzinə, möcüzə saydığım bu gündəlik vaxtilə hamının maraqla izlədiyi "Baharın on yeddi anı" filmi yada saldı.

Ancaq məsələ ondadır ki, burada söhbət bahardan getmir. Zəfər günümüzdə addım-addım yaxınlaşdığımız soyuq, çiskinli-dumanlı payız günlərindən, payız anlarından söhbət açılır. Bir məsələ də oradadır ki, çox hissəsi romantik olan, təxəyyülə əsaslanan həmin filmdən fərqli olaraq, sənin payız anların tam real hadisələrə əsaslanır, romantikadan əsrələmət yoxdur. Adi bir şagird dəftəridir. Sənin nəfəsin duyulur, surətin canlanır, öz dəsti-xəttinlə bir çox şeylər yazılıb. Bəziləri cizma-qara şəklində, oxuya bilmirəm. "Hücum planları" da demək olar, gündəlik də, düşüncələr də, ancaq hamısı bizim üçün müqəddəsdir.

Qızğın döyüşlərdə də ölüm haqqında fikirləşmirsən, qorxu-hürkü bilmirsən. Yalnız bir şey düşündürür səni; namərd düşmənin murdar ayağını torpaqlarımızdan silmək.

Hücum mümkün olmayanda nə qədər kədərlənirsən, hey özünü danlayırsan. Ancaq neyləyəsən ki, 30 ildə torpağı şırım-şırım zəhərləyən, möhkəmləndirən bu mənfur düşmən sənin fikirləşdiyindən də qat-qat hiyləgərdir.

Valideynlərləndən dəftəri alan gündən onu özümə gözdürürəm. Səni sanki həyatda olduğun kimi hiss edirəm. Hər gün də məni qorxu hissi çulğalayır: Dəftəri itirərəm, və ya istəyərlər, artıq mənimlə həmsöhbət olmazsan. Xəyalımda, qəlbimdə dikəltmədiyim o qəhrəman heykəlin uça bilər.

Bu dəftər mənə güc verir, təpər verir. Lakin eyni zamanda ürəyimdə daş kimi yumrulamış sözləri vərəqlərə "tökə" bilmirəm. Axı hansından başlayım ki, səni bənzərsiz şəkildə "vəsf" edə bilim, ürəyindəki o böyük odu, atəşi - Vətən məhəbbətini ifadə edə bilim.

Bu anda ən çox ürəyimi yandıran bir məqamı - sənin gündəliyində yazılan: "Mən içəri girəndə də, yola düşəndə də Anam ağladı", sözləri oldu. Elə bu

fikirlə də üst-üstə düşən bir mahnının sözlərini xatırladım:

Ana bu gün şəhid oldum,
Ağlama sən!

Sən ağlasan: Vətən ağlar!

Hələ gənclik yaşımı yarıya çatdırmamış oğul?!
Hardan yaranıb səndə ahıllara məxsus bu dərin və müdrik düşüncə.

Ananın barmağına tikan batacağından qorxub çəkirdən bir gənc ölümün gözüne necə dik baxıb. Dünyada ən əziz nemət olan canını itirəcəyindən qorxmada, hansı qəhrəmanlığın fəvqündə durub ölümün özünə belə meydan oxuyub.

Hardan başlayım və insanları inandırma bilim ki, sən bu yaşında vətənin ağlamaması naminə qısa, lakin dəyərli ömrünü yanar məşələ, işıq dağına dön-

dərib əbədiyyətə qovuşmusan, min-min həmyaşındanla Azərbaycan adlı bir müqəddəs məmləkətin "imzalar içində imzasının" olduğunu dünyaya fəxr-lə bəyan etmişən. Bu həqiqətə naminə, bütöv Vətəni qorumaq xatirinə öz səngərində mətin dayanaraq bir addım da geri çəkilməyib hansısa bir şairin misralarını ürəyinə qızıl hərf-lərlə yazmışan. Çünki yaxşı biliridin:

Bu səngər məbəddir, pirdir, ocaqdır,

Bu səngər tarixə qovuşacaqdır.

Bu səngər bir parça Vətən torpağı,

Bu səngər düşməna sipər, göz dağı.

Və indi sanki qalmışam "yerlə göy arasında..." Hardan, nədən başlayım ki, Vətən daşına döənən o körpə ürəyindəki böyük odu, alovu, vətənpərvərliyi, eyni zamanda səmimiyyəti, humanizmi çatdırı bilim.

(Bəzən söz insan hisslərini izah etməkdə aciz qalır. Sözün aciz qaldığı səhnə...)

Çünki sizin kimi yaşamaq eşqi ilə alışıb-yanan, işıqlı gələcək naminə saysız-hesabsız arzularla dolu sinələrini Vətən torpağına dəyəcək zərbəyə sipər edib mərdanə ölümləri ilə əbədiyyətə qovuşmuş övladlarımız mənən yaşamağa, tanınmağa, xatirələrinin əbədiləşdirilməsinə haqq edirlər. Çünki biz hardasa əfsanə, nağıl olan hadisələrdən deyil, gündəlik həyatımızdan qırmızı xətlə keçən neçə min il-lilik tarixə malik milli-mənəvi dəyərlərimizin ləyaqətli qoruyucusu olan sizin kimi real qəhrəmanlarımızdan söhbət açıırıq. Bu da Azərbaycanın qəhrəmanlıq tarixinin salnaməsi olan daş bir kitabın yeni-yeni ölməz səhifələri olmaqla bərabər, ata-babalarımızın mənəli həyatlarından, öyüd-nəsihətlərindən yetərinə bəhrələnen, düşməne qarşı amansız, onu yerində oturtmağa daim hazır olan bir cəsur döyüş-

çünün simasında ölümün gözüne dik baxmış, dünyada ən şirin nemət olan canlarını "uf" demədən fəda etmiş hər bir Vətən övladının ruhu qarşısında mənəvi borcumuzu yerinə yetirəcək kiçik bir töhfədir.

Bu mənada son günlərini səciyyəyləndirmək üçün elə bilirəm ki, bir xəzinə tapmışam. Sanki hər dö-yüşdə səninlə yan-yanan durmuşam. Qələbəmizə sevinir, müvəffəqiyyətsizliyə kədərlənirəm.

Nə qədər ki, dəftər məndədir, sağlığına inanıram. Çünki hər an, hər dəqiqə yazdıqlarını nəzərdən keçirirəm, sanki mənimlə həmsöhbət olursan:

-Gözüm önündə həyatın vərəqlərin: məktəbli-sən, ali məktəbi bitirib cəmiyyətə layiq şəxsiyyət olmaq üçün xəyalların var.

-Xəyallarındakı həyatı qurursan, vətənin layiqli qoruyucusu olursan və... o böyük məqamə-şəhidli-yə çatırsan.

Sənin üçün əlimə qələq alanda, bütün bunlarla bərabər, xəyalımdan kino lenti kimi çox şeirlər, nəğmələr keçdi. Ancaq ən çox yadımda, yaddaşımda qalan məşhur bir şeirin aşağıdakı bəndini münasib bilərək onunla başlamağı qərara aldım:

Adını şeirlə mən alqışladım,

Sərv ağacı kimi ucaldı başım.

Sənin dastanını belə başladım:

Sağ ol, Vətən oğlu, sağ ol, qardaşım.

Sözümə ustad Səməd Vurğunun alman-faşizmi ilə müharibənin ilk günlərindən qəhrəmanlıq göstərən İsmayıl balası Kamal Qasımovla həsr etdiyi şeirdən misal gətirməklə başlamağım təsadüf deyildir, Ruslan. Çünki sən də bu igidin mənəvi xələfi kimi, XXI əsrdə Azərbaycan torpağının şöhrətli bölgəsi İsmayıl yurdunun tarixinə igidlik imzası atanlardan biri oldun.

Gənc bir şairin aşağıdakı misraları nur olub, işıqlı olub neçə-neçə sənin kimi vətənpərvərin yolunu işıqlandırmış, qəlbindəki ən mötəbər hisslərin oyanmasına rəvac vermişdir:

El yolu borana, qara düşəndə,

Yurdun ağ gününə qara düşəndə,

Məmləkət balıqtək tora düşəndə

Hər kəsin Vətənə cihad borcu var.

Bu müqəddəs borcun heç vaxt yaddaşından silinmədi.

Yeri gəlmişkən, bu anda Əliş Əvəz adlı bir şairin bir neçə il əvvəl yazdığı və o vaxt hamını düşündürən misralarını xatırlamaq istəyirəm:

Yarımız müğənni,

Yarımız molla,

Yarımız şair.

Nəğmə oxuyuruq,

Dua eyləyirik,

Şeir yazırıq

Vətənə dair.

Bas hanı vətəndaş -

Vətənə qurban gedəsi baş?!

Şairin şeirinə, sorğusuna ən gözəl cavab 44 günlük Vətən müharibəsində sizin kimi Azərbaycan oğullarının "Zəfər Günü"ne atdığı qəhrəmanlıq imzası oldu. Bu imzalar içində öz dəst-xəttin olduğuna görə Sənin üçün də bir ölməz söz "dastan"ı başlamaq istəyirəm. (Bu əsl dastan olmasa da, sənin dastana sığmaz həyatını əks etdirmək istədiyimə görə, bu kiçik yazı mənə dastan qədər əzəmətli görünür. Çünki bu bir aysberqin üzə olan tərəfidir. Əsl şücaətinə əks etdirmək üçün qələmin gücü yetməz. İnsan həyatına qarşılıq hansı söz yetər ki!)

Bəli, "dərindən-dərindən dəryalara cumub" fikirləşirəm: necə, hardan başlamaq olar? Çünki ürəyimdə

nakam ömrünlə bağlı qəm notları üzərində "köklənmiş" dərin-dərindən bir nisgil, bir həsrət var. Sənə layiq (hərçənd ki, o sözlər hələlik çətin tapılar) ürəkləri titrədəcək səni sən kimi, olduğu kimi səciyyəyləndirəcək söz tapıb yazmaq, mirvari kimi "ipə-sapa düzmək" istəyirəm.

Bilmirəm ki, qısa, lakin dastanlara sığmayan həyatın üçün o əlvən "söz ilməsi"ni harda başlayıb harda qurtarım ki, həyatının "naxışları"nın bənzərsizliyini hamı görsün, hiss etsin. Fikirləşdiklərim isə çoxşünə dağ çayı kimi elə hey axıb gedir. Bu fikirlər bir-birindən maraqlı, dəyərli, ürəyə nüfuz edəndir.

Ancaq nə çarə ki, elə hey iti sürətdə axıb gedir, onlara yetib qələmə almağa imkan tapmaq olmur. Düşünürəm ki, sənin o bahar ömrünə elə şəərəfli tarix, qəhrəmanlıq hopub ki... Onu qısa bir yazıya sığışdırmaq olmaz.

Aydın səma kimi göy gözələrini xatırlayanda göytürklərin məşhur ifadəsi yadıma düşür: "Göy üzü çadırımız, günəş bayrağımız", - deyirdilər onlar.

Bir az da dərinliyə gedəndə "Dədə Qorqud" dastanlarında əks olunan, sanki bu günün "boyuna biçilən" bəzi məqamları andıran, sərhəd pozulanda gözətçi Bəkilin yan-yana elin igid oğluna - Qazan xanə göndərdiyi ismarıq xatırlayırəm: "Özünü yetir, yetməzsən, sərhəd pozular, qız-gəlinim əsir gedər".

(Fikrimə qüvvət olaraq indi razılaşmadığım bir məsələni xatırlatmaq istəyirəm. Adətən, biz ədəbiyyatın tərifini söyləyəndə qeyd edirik ki, həyatı obrazlarla əks etdirən söz sənətidir. Lakin o, həyatın fotosu deyil, yüz-lərlə hadisə ümumiləşdirilərək ədəbi əsərə gətirilir. Doğrudan da, bunun həqiqət

olduğunu dəfələlə yəqin etdik. Ancaq yenə bu 44 günlük Vətən müharibəsi bir çox məqamlarda olduğu kimi, inandığımız həqiqətləri təkzib etdi. Bu mənada mənəviyyatımızın "güzgüsü", ümumdünya mədəniyyətinin ən qiymətli incilərindən biri, məhəbbətin və qəhrəmanlığın misilsiz təbənnümçüsü kimi, bir parlaq ulduz tək şəfəq saçan "Kitabi - Dədə Qorqud" dastanlarını xatırlatmaq kifayətdir ki, ədəbiyyatın elə həyatın əsl fotosu olduğunu sübut edəki. Ruslanın tapdanan sərhəddimizin harayına yetməsi Qazan xanın qəhrəman hərəkətinin təkrarı deyilmi ?!)

Laçına - Vətən sərhədinə yolun göytürklərin: "Göy üzü çadırımız" (bu sənin gözələrin üçün), apar-dığın azadlıq müjdəsi isə "Günəş bayrağımız" ifadələrinə necə də uyğun gəlir. (Bizim üçün sönməz Günəş olan Vətəninin bayrağı Laçında dalğalanır).

Və döyüş dostların, sonuncu şahidlərin də deyirlər ki, şəhadətə qovuşanda üzündə bir günəş təbəssümü, günəş nuru vardı. Sanki bu təbəssüm uzun illərin həsrətinə son qoyulduğuna görə, Vətənin bütün təvəllülünü görüb "qonmuşdu" o saf, təmiz, uşaq arzulu, uşaq gülüslü simana. Eyni zamanda, Qazan xan timsallı oğulların bugünkü nümayəndəsi! Sən o möcüzəli qəhrəmanların cərgəsində canın, qanının bahasına vətən sərhədinə birləşdirib, bizi illərin xəcalət hissindən qurtarıb həsiyyətimizi özümüzə qaytarmadınmı?!

"Tanrı sevimlilərinin ruhları ələminə tez qovuşdurur", - dahi Menandrın bu fikri sanki sənin də boyuna "biçilib" əbədiyaşar ruhuna həmişə minnətdar olacağımız, qədim və ulu bir yurdun - İsmayılı torpağının mərd yetirməsi, igid oğlumuz - polkovnik-leytenant Ruslan Tağıyev. Sənin qısa, lakin mənalı həyatına "güzgü tutmaq" istəyəndə yaddaşında müxtəlif "lövhələr" canlandı. O lövhələrdən birində ömrünü dərin-dərin dəryalara bənzətdim. O dəryanın suyuna isə həyatının ayrı-ayrı məqamlarını saysız-hesabsız dağ çaylarının - ırmaqların bolsulu nəhlərə qovuşan təmiz suyunu əks etdirməklə mənalandırmaq istədim. Bu anda ustad Şəhriyarın çox dəyərli misralarını da xatırladım:

*Bir insan köçürsə, dünyadan əgər,
Sən elə bilmə ki, tək bir can gedər.
Hər sönən baxışda saysız diləklər,
Hər kiçik tabutda bir cahan gedər.*

Cahan boyda bir yükü çiynimizdən götürüb özünü bir tabuta məhkum edən şir ürküli, şir biləkli OĞUL! Heç bilirsənmi nələr oldu?!

Bir anlıq Şəhidlik xəbərini alan el-obamızı düşündüm. Bu həsrətdən əvvəllər də neçə-neçə igidin "acı" xəbərini alan Babadağın müqəddəs "qasları çatıldı", tarixlər şahidi Girdimanın suları şahə qalxdı, dağlarımızın vüqarlı qartalları əngin səmalarda süzmədi, zümrüd meşələrimizin pıçıltılı "bayatıları" oxunmaz oldu, Lahıcın alma bağları, Qubaxəllilinin nar ağacları kədər "selinə" qorq oldu, Niyalın xəff mehri nigillili nəğməyə çevrildi, Vətən torpağının bülbülü, torağayı, kəkliyi ötmədi, çəmənələrimizin allı-güllü gül-çiyyənin rəngi saraldı və sadalaya bilmədiyim nələr, nələr oldu.

El-obamızın intəhasız dərindən bu lal sükutunun əvəzinə, sənə bir nəğmə - ağı qoşmaq istədim... Fə-qət... BACARMADIM...

İlk olaraq, hələ üzündəki gənclik tərəvəti solmamış, qara şəvə saçları çözülməmiş bir el qızının - həyat yoldaşının üreyində sənə yalvarışını da dinləməyə həq etdim ki, üreyimdəki söz "yükü"nün bu zu ərisin:

*Bir gün yuxuma gəl, sakit, ahəstə,
Güllümsər üzünü qarıbsəmişəm.
Könlüm intizarda, qulağım səsdə,
Mehriban səsinə qarıbsəmişəm.*

Bu da kömək etmədi.

Ancaq sonra fikirləşdim ki, hələlik bu böyük yangını, dərdi, ələmi nakam ömrünə bir nağıl "qoşmaq" ifadə etmək olar. Adını isə belə qoymağı qərara aldım:

Fuad oğlu Ruslanın nağılı

İnanıram ki, o, illər, qərinələr ötsə də, dildən-dilə keçəcək, uşaqların ən sevimli "nağılına" çevriləcəkdir:

Biri vardı, biri yoxdu. Uzaqdan uca-uca dağları goylərə meydan oxuyan, laləli-nərgizli düzləri ilə insanı heyran qoyan İsmayılı məmləkətinin Qubaxəllili adlı abad bir obasında Fuad və Lətifə adlı iki gənc yenicə ailə həyatı qurmuşdular. İkisinin də hər bir gəncə xas olan gələcək haqqında özlərinə məxsus arzuları, istəkləri, ümidləri, düşüncələri vardı. Ən böyük arzuları isə övlad-uşaq sahibi olmaq, onları xoşbəxt və ıfıran boya-başa qatdırmaq idi.

Tanrı istədiklərini ürəklərində qoymadı. İstəklərinə uyğun olaraq, düz bir ilin tamamında -1982- ci ilin 12 iyununda ailədə bir oğlan uşağı dünyaya gəl-

di: uşağın zərif cismi goylər kimi dərin, məsmavi gözləri vardı. Ata uşağa çoxdan fikrində tutduğu bir adı verdi: Ruslan Bu, hamının üreyincə oldu. İlk uşaq ailəyə, qohum-əqrabaya bolluca sevinc gətirmişdi. Hamı bu sevimli uşağı oxşamaq, özizləmək istəyirdi. Beləcə, günlər aylara döndü. İl tamam olanda o artıq yeriyir, həm də danışa bilirdi.

Böyüdükcə ən maraqlı, xoşladığı işlərdən biri babasının müharibə xatirələrini dinləmək idi. Sərbəst cümlə qurmağa başlayanda isə özündən müharibə "fantaziyaları" uydururdu", tullanıb təyyarədən belə yarıpırdım", "düşməni belə vurdum, belə yıxıldım" və s.

Uşaq dili ilə anlatdığı bu "uydurmaları" evə gələn qonum-qonşuya, qohum-əqrabaya da o qədər xoş gəlirdi ki, onu dinləməmiş dağılıbmazdılar. Ən çox da atasını təqlid etməyə, onun kimi oturmağa, durmağa, iş görməyə çalışırdı. Hətta bir dəfə o qədər yerə çatmışdı ki, müvəqqəti yerə qoyulan çəkiclə vurub barmağını özmişdi.

Uşaq olsa da, kiminsə köməyinə gəlmək onun "şakəri" idi. Bir gün gözlənilmədən gələn qonağı qarşılamaq üçün tələsə-tələsə ev-çiyi səliqəyə salmağa çalışan anasına kömək edərkən "mamaya kömək lazımdır, mamaya kömək lazımdır", - deyər həyəcanla vurnuxaraq gah qab-qacaqdan, gah xalça-palazdan yapışırdı.

İki yaşına 3-4 ay qalmış bacısı Bənövşə dünyaya gələndə ən çox sevinən, uşaq marağı ilə saatlarla ona tamaşa edən də Ruslan idi.

Günlərin birində 4 yaşı tamam olanda atasının işi ilə əlaqədar rayon mərkəzinə köçəndə və anası da işə çıxmalı olanda, körpə Ruslanın da özünəməxsus öhdəlikləri yarandı: verilən tapşırıqlara ciddi əməl etmək. Həmin dövrəndə də Ruslanda səliqə-sahman gözləmək, nizam-intizamata tabe olmaq, öhdəliklərə ciddi əməl etmək (balaca bacısından göz-qulaq olmaq) və s. kimi xarakterik xüsusiyyətlər formalaşmağa başladı.

Ən çox xoşladığı işlər insanlarla ünsiyyət qurmaq, doyunca danışmaq, atasının iş yerinə getmək, nümayişlər zamanı onun boynunda tribuna önündən keçmək idi.

Nəhayət, çox arzuladığı məktəb yaşı çatdı. Şəhər I nömrəli tam orta məktəbinin rus bölməsinin I sinfinə qəbul olundu. Lakin hadisələr öz axarına getmirdi. Məlum Qarabağ hadisələri başlamış və böhran getdikcə dərinləşirdi. Hadisələrin inkişafı ilə əlaqədar rus bölməsində dərs deyən bəzi müəllimlər Azərbaycandan gətirilməmişdilər. Həm bu səbəbdən, həm də milli oyanışın cəmiyyət qarşısında

qoyduğu tələblərə görə, Ruslan II sinifdən şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbinə keçdi. Ancaq onun bir il rus bölməsində oxumağı kifayət etmişdi ki, televiziya zərərli rus dilində gedən verilişləri tərcümə edə bil-sin.

Ruslan həm də istiqanlı uşaq idi. Anası işdə olan-da qonşuları Zinət xala onlara nəzarət edir, qayğı-larınana qalırdı. O da, ömrünün sonuna qədər bunu unutmamışdı. (Hər məzuniyyətə gələndə mütləq bir günlüyə də olsa, bu ailəyə baş çəkirdi. (Sonralar on-ların bir oğlu da Ruslanın yolu ilə gətirmiş və hərbcı olmuşdur).

Atası rabitəçi idi və rabitə qovşağı işçiləri üçün tikilən binada yaşadıklarına görə, hamı bir-birini tanıyırdı. Ruslan da qonşu uşaqları arasında ən böyü-yü idi. Bu faktın özü də uşaqların onu bir örnək, bir nümunə kimi qəbul etməyə bəslədi. Və bu üzün-dən təbəssüm əskik olmayan uşağa qarşı, uşaqların (balacaların da, böyüklərin də) istək və məhəbbəti elə o illərdə formalaşmağa başlamışdı, sonralarda davam etmişdi. Lakin bütün bunlarla bərabər, özünə məxsus xarakterik cəhətlər də vətənpərvər, cəmiy-yətə layiq şəxsiyyət kimi formalaşmasında az rol oynamadı.

Ruslanın hər gəlişi məhəllədə böyük sevincə sə-bəb olurdu. Çünki biridilər ki, Ruslan gəlibsə, mü-təlq onlarla bir yerdə olacaq, maraqlı tədbir təşkil edəcekdir.

Hamının gözü-nün qabağında tarixi hadisələr baş verir, bu da uşaqların yaddaşına hansı şəkildə həkk olunurdu. Görünməz düşməne qarşı olan nif-rət hissi də, o illərdən Ruslanın qəlbinə yol açmış-dı. (Baxmayaraq ki, o çox zərif, vuruşmağı, dalaş-mağı sevməyən, ən çox ədalətə, nizam-intizama, hədsiz səliqə-sahmana meyilli biri idi. Buna görə ətrafı bir sevgi hələsi ilə dolu idi: istər qohumlar, is-tərsə də qonşular tərəfindən çox sevilirdi).

Ruslanın orta məktəb illərinin hər günü də ma-raqlı və məzmunlu idi. Ancaq rast gəldiyi hər bir problem zamanı ədalətli mövqeyi ilə seçilir, haqsız-lığa dözə bilmirdi.

Dərslərini yaxşı oxumaqla bərabər, məktəbdə keçirilən saysız-hesabsız tədbirlərin (xüsusən də vətənpərvərlik mövzusunda) fəal iştirakçısına çev-rilmişdi. Bunu bütün qəlbi və ruhu ilə hiss etdiirdi.

Yuxarı siniflərdə hələ yeniyetmə ikən yazdığı " Biz Azərbaycanın gələcəyik" adlı inşasında onun yüksək vətənpərvərlik hissi ilə döyünən qəlbini gö-rürük: "O necə qənirsiz gözəldir ki, hamı istəyir onu sevsin, özizləsin, canı, qanı bahasına da olsa, qoru-sun, laləzərə döndərsin. Bu, mənim doğma Vətə-

nim, bənzərsiz təbiəti ilə dünyaya meydan oxuyan, şanlı tarixinin hər səhifəsi qəhrəmanlıq salnaməsi olan Ordax yurdu doğma Azərbaycanıdır.

Zaman-zaman xalqımızın həyatına saysız-hesabsız qanlı, fəlakət və faciələr, əzab və işğəncələr, eyni zamanda bənzərsiz igidlik və qəhrəmanlıq, hünər, cəsarət və rəşadətə dolu tarix yazılmışdır.

Məhz, bunların sayəsində XX əsrdə xalqımızın arzusu çin olmuş, müstəqillik qazanmışıq. Yenidən çətin əldə olunan azadlığın dadını hiss etdiyimizə görə X.R.Ulutürkün təbircə desək, onu heç kəsə güzəştə gedən deyilik:

İstəsin, balamı verərəm ona.

Üzərim, lələmi verərəm ona.

Ağzımın dadını, gözüm odunu,

Çayımı, selimi verərəm ona,

Vermərəm göylər boyda azadlığını.

Lakin tarix dəfələrlə sübut etmişdir ki, xalqın əvəzsiz sərvəti olan müstəqilliyin qorunması onun əldə edilməsindən qat-qat ağır və mürəkkəb vəzifədir. Bunun nə demək olduğu 28 aprel 1920-ci il çevrilişindən bizə məlumdur. Ona görə də, elə etməli-yik ki, şüara çevrilmiş aşağıdakı həqiqəti qoruya bilək: "Bir kərə yüksələn bayraq, bir daha enməz!" Bunun üçün bizim, böyüyən nəslin üzərinə çox vacib məsələlər düşür. Şair bu fikri üreyimizcə ifadə etmişdir:

Yurdum daşları da, qalxsn ayağa,

Yüz dəfə dirilsəm, ölsün bu canım.

Fərəhlə üzümü sürtüm torpağa

Deyim: "Gözün aydın, Azərbaycanım".

Rədd olsun namərdlər, çəkilsin alçaq.

Tartəmiz bir nəsil gəlsin sabaha.

Xainlər əzilib tapdalanacaq.

Baş qaldırmayacaq onlar bir daha.

Çünkü döyüşlərdə mardik,mətinlik

Biz - Azərbaycanın gələcəyiyik."

Ruslan dərslərinə məsuliyyətlə hazırlaşmaqla bərabər, fiziki sağlamlığının da qeydinə qalır, mütəmadi olaraq idmanlı məşğul olurdu. Dəfələrlə yarışların qalibi olmuşdu. O, məktəblər arasında keçirilən hərbi-idman yarışlarında da həvəslə iştirak edirdi. Hətta bir dəfə təhsil aldığı şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi hərbi-idman oyunlarının Respublika yarışında iştirak edərek fəxri 3-cü yerə çıxanda, Ruslan da "Ən yaxşı atıcı" mükafatına layiq görülmüşdü.

Nəhayət, orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirib, qəbul imtahanlarında kifayət qədər sevincirici bal toplayaraq (545 bal) H.Əliyev adına Azərbaycan Ali

Hərbi Məktəbinə qəbul olundu. Burada oxuduğu illərdə ondakı vətən sevgisi, xalq sevgisi daha da kamilləşdi. 2003-cü ildə həmin ali məktəbi Qoşun Kəşfiyyatı ixtisası üzrə bitirdi.

Nəhayət, kursantlıq illəri başa çatdı. 2003-cü ildə "leytenant" hərbi rütbəsi ilə Bakıda qalib işləyənəndə sonra, 2004-cü ildə Naxçıvan korpusuna təyinat aldı. Ailə ilə ilk uzunmüddətli ayrılıq başladı. Ancaq qış aylarında məzuniyyətə gələ bilirdi. Bunun sərt təbiəti səhhətinə təsir etsə də, o tezliklə bacarığı, qabiliyyəti, iradəsi və çalışqanlığı ilə komandanlığın rəhbərini qazandı. Bir çox yaddaqalan hadisələrin fəal iştirakçısına çevrildi. Hətta bir dəfə digər yoldaşları ilə birgə hazırladıqları əməliyyat nəticəsində bir gecə içərisində 500x2000 m ərazi düşməndən geri alınmışdı. Bu əməliyyata görə Ruslana vaxtından əvvəl "kapitan" rütbəsi verilmişdi.

Ruslanın qətiyyəti, nizam-intizamı ailə həyatı quranda da özünü göstərdi. Sevdiliyi qızla evlənəndə hər kəs onun məntiqi fikirləri ilə sözsüz razılmalı oldu. Həmin vaxt atanın ürəyi fərəhlə döyündü: Deməli, o, ailə başçısı olmağa, özü öz "dövlətini qurmağa" hazırdır, bundan sonra hər işdə onunla məsləhətləşmək, fikirlərini öyrənmək vacibdir. Belə inamlı məsləhətləşmələrin birində Ruslan bacısının həyatını xilas etdi. (Əməliyyat olsa idi, hadisələr başqa cür olardı)

Beləliklə, illər keçdikcə Ruslan da yeni vəzifələrə təyin olundu. 2003-2004-cü illərdə Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris mərkəzində dinləyici, ardınca müvafiq olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasında "N" saylı hərbi hissədə təqim kimandiri, kəşfiyyat bölmünün komandiri, kəşfiyyat bölmə rəisinin köməkçisi və kəşfiyyat bölməsinin rəisi vəzifələrində xidmət etdi. Lakin harada olur-olsun, hansı vəzifədə işləyir-ışləsin peşəkarlığı, bacarıq və nizam-intizamı ilə rəhbərliyin rəhbərini qazanmaqda davam edirdi. Növbəti məzuniyyətə gələndə valideynlərinə fərəhlə belə hadisələrindən birini danışdı: "Bir gün bütün zabitlər cərgəyə düzülüb korpus komandirini (general Kərəm Mustafayev) qarşılayırdı. General cərgənin önündən keçib mənə çatanda dayandı, əlini çiyimə qoyub: "Necəsən, Tağıyev" deyər mehribanlıqla gülümsündü, mənim kefi-mi xəbər aldı". Bu, Ruslanın öz işində qazandığı hörmətin bir nümunəsi idi. Onun hərbi həyatında belə nümunələr saysız-hesabsız idi.

Nəhayət, 2012-ci ildə təhsilini davam etdirmək (bu günkü magistr dərəcəsinə) üçün yenidən Bakıya döndü. 2014-cü ildə təhsilini başa çatdırır. Bu zaman artıq onun ailəsində Fuad və Polad adlı 2 oğlan

uşağı böyüyürdü. (onların hər ikisi, sonradan anadan olan qızı Nuray da İsmayılıda dünyaya gəlmişdilər).

Ruslan təbiəti çox sevir. Məzuniyyətdə olarkən ailə ilə tez-tez açıq təbiətdə - meşədə, dağda vaxt keçirməyə tələsərdi. Eyni zamanda məhəllə uşaqları ilə futbol, atası ilə tennis oynamağı sevdi.

2014-cü ildə Akademiyayı müvəffəqiyyətlə bitirib artıq "mayor" rütbəsində Şəmkir korpusunda "N" saylı hərbi hissəsinin kəşfiyyat rəisinin köməkçisi vəzifəsinin icrasına başladı.

Naxçıvan elini qarış-qarış gəzib-dolaşan, dağma, daşma bələd olan Ruslan, artıq ölkəmizin digər bölgəsini yaxından tanımağa, sevməyə başladı. Atalarının çox gözəl sözü var: "Dostunu göstər, deyim sən kim olduğunu!" O, burada qəlbinə yaxın bir çox vətənpərvər insanla tanış oldu. Bu tanışlıq bir çoxları ilə səmimi və qırılmaz dostluğa çevrildi: Xüsusən, ürəyi vətənpərvərlik hissi ilə yığılan Polad Həşimovla yaxınlığı Ruslanda bir çox müsbət xarakterik xüsusiyyətlərin yaranmasına və möhkəmlənməsinə kömək göstərir.

Polad Həşimov şəhidlik zirvəsinə ucalanda məzuniyyətdə olan Ruslan generalın qəhrəmanlığından, mətinliyindən, vətən və nizam-intizam sevgisindən, iradəsindən, səmimiyyətindən, alicənablığından, ailəcənliliyindən və s.-dən o qədər yan-yana, ağzıdolusu danışdı ki, sanki ətrafdakılar da onunla həmişə ünsiyyətdə olmuşdular. (Hətta atası gecə P.Həşimovu yuxuda görmüşdü).

Ruslan həmin vaxtlar feysbuk səhifəsində belə bir yazı paylaşmışdı: "İndiyədək çox qəhrəmanlığın olub, görünür şəhidlik general olandan sonra qismət imiş. Sənin qisasını almağı Allah bizə nəşib etsin".

Ruslanın Şəmkir həyatında valideynləri də var idi. 2-3 aydan bir bayramları orada birgə keçirirdilər.

Heyvanlara qarşı onda mərhəmət hissi çox güclü olduğuna görə, belə görüşlərdən birində saxladığı sahibsiz itləri də rayona aparmağı ısrarla təkid edirdi.

Ruslan 2017-ci ilin 20 fevral tarixindən Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Kəşfiyyat İdarəsinin baş zabiti vəzifəsinə təyinat aldı. Onun əksər günləri, demək olar ki, bölgələrdə keçirdi. (İş yerləri tez-tez dəyişsə də, sabit qalan çox şeylər vardı: İşinə dərin məsuliyyət, möhkəm nizam-intizam, yüksək vətənpərvərlik hissi). Burada da, həmişə onun işindən razılıq edilirdi. Buna baxmayaraq, o öz üzərində daim çalışır, hərbi, siyasi biliklərini artırmağa arzusunda idi. Odur ki, bu məqsədlə 2019-cu

ildə ikili razılaşma əsasında Çinin Pekin şəhərində təhsilini davam etdirib və Çin Xalq Qurtuluş Ordusunun Mili Müdafiə Akademiyasının 68-ci ali komandlıq kursunu uğurla bitirib, diplomla geri qayıdıb.

Ruslan bunula da kifayətlənməmiş və Türkiyənin Savunma Universiteti ATASEREN-də təhsil almaq şansı yaranan kimi, öz namizədliyini irəli sürmüş və lazımı sertifikatları almışdı. 2020-ci ilin avqust ayında İstanbula gedib şifahi müsahibədən də keçib geri qayıtmışdı. Artıq sentyabrın 29-da təhsilini davam etdirəcəkdi. Lakin həmin vaxta bir həftə qalmış məzuniyyətə göndərildi, elə bu müddətdə də İkinci Qarabağ müharibəsi başlandı.

Həmin vaxta qədər xidmət etdiyi dövr ərzində hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şəref və vicdanla yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamları ilə bir sıra təltifləri olmuşdu:

"Qüsursuz xidmətə görə" binci dərəcəli medal (2021)

III dərəcəli "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" medalı

III dərəcəli "Qüsursuz xidmətə görə" medalı

II dərəcəli "Qüsursuz xidmətə görə" medalı

"Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 90 illiyi" yubiley medalı

"Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi" yubiley medalı

"Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi" yubiley medalı

24.09.2020-ci il tarixdə Ağcabədiyə 929 nəfər əsgər aparır. Bir ay müddətindəki döyüşdən sonra sənədlərlə bağlı Bakıya gəlməli olur. Sənədləri Nazirliyə təhvil verəndə, 777 nömrəli Hərbi hissə kəşfiyyat rəisinin yaranılması ilə əlaqədar yerinə Ruslanı göndərməyi qərara alırlar.

23 oktyabrda Bakıda yaşayan qohum-əqraba başına toplaşır. Həmin vaxt bibisi oğlu kapitan-pilot Səyyub da orda olur. Söhbət əsnasında məlum olur ki, Ruslanın verdiyi koordinatlarla olan düşmən obyektlərinin bəziləri Səyyub (helikopterlə atıcı) vurulmuş.

24 oktyabrda valideynlərinə zəng vurub gələcəyini bildirir. Həmin gün hamıya cəbhədəki vəziyyət bəradə çox optimist məlumat verdi. Ordudakı ruh yüksəkliyindən, xalq - ordu birliyindən, əhalinin orduya dəstəyindən fəxrli danışdı. Lakin söhbət əsnasında "Daha nizamlı, mütəşəkkil olsaydıq, itkilərimiz iki-üç qat aşağı olardı", - deyər yana-yana qeyd

etdi.

Anasının təkidi ilə gecə qalmağa razı olan Ruslanın narahatlığını görən atası, ona durub uşaqlarının yanına getməyi məsləhət görür. Maşına minəndi ata, anasının "Özündən müğayət ol", - qəhərli tövsiyəsinə inamla: "Hər şey ola bilər, hər şeyə hazır olmaq lazımdır", - cavabını verir və maşından bir dəftəri (həmin gündəlik dəftəri) çıxarıb atasına göstərib: "Evə qoyacağam", - deyir və sonra oxumağı məsləhət görür.

25 oktyabr səhər tezdən zabıt yoldaşı mayor Taleh Kərimova zəng edib tələsməyi məsləhət görəndə o, cavabında zarafatla: "Ruslan, yadımda orta məktəbdə sevimli şairimiz Bəxtiyar Vahabzadənin "Həyat, sən nə şirinsən" şeirini keçirdik. Orada iki yüz il yaşayan loğman da bir neçə saniyə vaxt qazanmaq üçün Əzrayıldan canını yaxın çəmənləkdə almağı xahiş edir. İndi biz də bir azca ləngiyək və ölümün acığına həyatın "dadını çıxaraq", - deyib. (Sanki artıq öncəki hadisələri hiss etmişdilər).

Nəhayət, vidalaşdı günortadan sonra Füzuliyə yola düşürlər. Vidalaşarkən həyat yoldaşı ayaqlarına yığılıb yalvarır ki, balalarının xatirinə özünü qorusun. Ruslanın isə son sözləri bu olur: "Mən heç bir şəhiddən artıq deyiləm. Onların da övladları var. Hər şeyə hazır olmaq lazımdır. Onu da bil ki, mən səni yıxılmış görmək istəmirəm, mətin ol, dözümlü ol, iradəli ol".

Axırıncı SMS-lərin birində isə həmin fikri təkrarlayaraq yazırdı: "Möhkəm ol! Hər şeyə hazır, qüdrətli olmalısan. Qismətimdə şəhid olmaq varsa, buna da hazır olmalısan. Şəhidlərimizin heç birindən artıq deyiləm. İndi bir az təhlükəsiz işlərlə məşğul olsam da, səhər harda olacağım bəlli deyil. Səndən çox xahiş edirəm, iradəli ol".

Burada Çex xalqının qəhrəman oğlu Yulius Fuçikin vaxtı ilə dediği sözləri xatırladım: "Qoy gələcəyin oxucuları bilsinlər ki, müharibədə adsız qəhrəman olmayıb. Onların hər birinin özünə məxsus siması, arzuları, ümidləri olub. O qəhrəmanların hər birinin vətən naminə fədakarlığı, adı tarixə düşmüşlərin fədakarlığından az deyildir".

Ruslangil 25 oktyabrda Horadizə çatıb bir gecə orada qalıblar. (Ola bilsin ki, gündəliyinin son səhifəsini orada yazıb).

26 oktyabrda zəng edib maşını hara qoyduğunu izah edəndə atası sözünü kəsib: "Gəlir maşını özün götürərsən", - deyib.

Bəli, Ruslan harda olur olsun, bir gün Vətəni, el-obası naminə şəhid ola biləcəyini düşünür, bu fikir onu daha qətiyyətlə irəliyə səsləyirdi. O, bu yoldan

dönə bilməzdi. Çünki onu Ana Vətən çağırırdı. Çünki bu, 30 ildə heysiyyəti tapdalanmış Vətənin səsi idi. Ruslan bu ulu səsə biganə qala bilməzdi.

Nəhayət, 26-sı günü onları aparan maşın Talchi Qubadlıya, Ruslanı isə Güləbürdə (Laçın) düşürür.

Laçına gedəndən sonra 3 gün ondan heç bir xəbər-əttər gəlmədi. Növbəti gün əlaqə saxlayanada, atası, təhlükə varsa, zəng etməməyi məsləhət gördü. (Çünki əsgərlərinə müraciətlə dediği sözləri eşitdi: "Dağın dibinə çəkilin, məsafə saxlayın").

Validənləri noyabr ayında məzuniyyətə çıxıb Bakıya getməyi planladırmaşdılar. Yönlüştü Kürdəmirdə olanda (bacısı orada yaşayırdı) Ruslan zəng edir, anası və bacısı ilə xeyli danışır və hər şeyin qısa vaxtda və xoş sonluqla bitəcəyini deyir.

Növbəti gün dua üçün əlləri göyde olan və Qubaxəllili kəndindəki ailə məzarlığına ziyarət edən ata, əbədiyyətə qovuşmuş əzizlərindən də kömək diləyir: "Siz haqq dünyasındasınız, biz isə nəhaq dünyada. Bilmirəm sizin ordan nə köməklisiniz deyə bilər? Ancaq əlinizdən nə gəlirsə, edin ki, Ruslanımız sağ-salamat evinə dönə bilsin". (Sən demə, həmin dəqiqələrdə həyatının son anlarını yaşayırmış. Ruhlarnın da "köməyi" onu baba "ocağında" qarşılamaq olub).

Babası xoş əhval-ruhiyyə ilə yaxşıca gözdirdiyinə görə Polad o günü: "Unudulmaz" adlandırmışdı. Və sonra aldığı acı xəbər sübut etdi ki, doğrudan da, bu onları Ruslanla bir dünyada nəfəs aldıkları sonuncu unudulmaz xoş gün imiş.

...Laçında olduğu müddət ərzində o, gecə saat 3-4 radələrində kəşfiyyat məlumatları toplamaq, azad olunacaq ərazilərdə texnikanın keçə bilməsi məqsədilə tabeliyində olan əsgər və zabitləri, həmçinin könüllü bələdçiləri qruplara bölür, tapşırıqlar verir, əlaqə yollarını göstərir, sonra isə yola çıxırdılar.

R.Tağıyev orda olduğu qısa müddət ərzində Laçının Güləbürd, Səfiyan, Arpagədik Xanalar, Sudərəsi, Aşağı Fərcəcan, Xocavəndin Çaylaqqala və s. yaşayış məntəqələrinin azad olunmasında xüsusi fəallıq və qəhrəmanlıq göstərmişdir.

Bələdçi yoldaşı Babək Mürsəlovun dediyinə görə, Xocavəndin Çaylaqqala ərazisində yerləşən düşmən obyektlərinin koordinatlarını elə dəqiq vermişdi ki, elə ilk atəşlərdən sonra düşmən böyük itkiyə məruz qalıb geri çəkilməmişdi.

Xaçmazdan olan bir döyüş dostu da Ruslanın mətinliyindən, əsgərləri vaxtında səfərbər etmə qabiliyyətindən ağız dolusu danışdı: "Apardığı psixoloji söhbətdən sonra: "Ardımca" - deyib maşına öyləşdi. Ruslanın tabeliyində 15-20 nəfər zabıt, 70-80 nə-

fər əsgər və 30-a yaxın bələdçi olsa da, həmişə "İrəli" deyil, "Ardımca" əmrini verməyi tərcih etmişdi. Biz 2 ədəd "Ural" maşını ilə Xocavəndin kəndinə yola düşdük. Orada da qorxu nədir bilmədən əlində ratsiya dimdik duraraq, ayaq üstə hamının gözü qarşısında yenə də öz tapşırıqlarını verirdi. Buna görə də bayaqdan tərəddüd edənlər də, düşmən üzərinə qətiyyətlə hücumə keçidilər".

Kapitan Kamranın dediklərindən: "Hücumda olan bölmələrimizi düşmən minaatlarından atəşə tutmuşdu. Ölən və yaralananlar var idi. Ancaq vəziyyət çox çətin idi: Kimsə cürət edib "güllə yağışı"nın altına girmək istəmədi. Qəfil onu gördük ki, PİKap fason bir maşın sürətlə onlara tərəf götürüldü. Biz isə yalnız müşahidə edirdik. Maşın dayandı. Bir nəfər tez düşüb şəhid və yaralıları kuzova yerləşdirdi, bir göz qırpmında geri qayıtdı. Nəfəsimizi çəkmədən bu mənzərəyə tamaşa edirdik. Xoşbəxtlikdən atəşlərdən yan keçə bildi. Yalnız maşından düşəndə onun Ruslan olduğunu gördüm: Ruslan məhz belə igid oğlan idi!

Son döyüşü elə onunla birgə olan bələdçi Babək Mürsəlov belə təsvir edir: "Noyabrın 3-dən 4-nə keçən gecə yenə saat 4 radələrində komutan əsgər və zabitlərini 3 qrupa böldü və qarşıda duran vəzifələri aydınlaşdırdı, tapşırıqları yerinə yetirdikdən sonra isə gözləmə yerini xəritələr vasitəsilə göstərdi. Özünə ən təhlükəli yeri - mərkəzi seçdi. Mən də onunla bir qrupda idim. Yola düşdük. Bir xeyli irəliləyib neytral zonaya girdik. Burada Ruslan bizi 2 qrupa böldü. Məna təmizləyənlər və snayperçi baş leytenantla kənd yolunu təmizləyib bayraqla işarə ələmlərini tapşırdı. Sonra isə göstəriş verdi ki, qarşı dağdan ata bilərlər, buna görə oranı zərərsizləşdirməlisiniz.

Biz isə yolumuza davam etdik. Gecə görünməsinin təmin edən avadanlıqlarla düşmənin canlı qüvvəsinin, texnikasının və digər obyektlərinin yerləşdiyi koordinatları dəftərinə qeyd edəndən sonra səhərə yaxın qayıtmağa başladıq. Koordinatları atıcı bölmələrə ötürəndən sonra, bizi gördülər və atəşə tutdular.

Biz kiçik bir yamacda idik. Mən qolumdan yaralandım. Hər ikimiz yerə uzandıq. Ruslan sağ böyrü üstə uzanırsa da, yenə əsgərlərə bir-birindən aralı dayanmağı əmr edirdi.

Xatirimdə qalıb ki, hardasa saat 9 radələri olardı: yanıma bir mina düşdü. Özümə gələndə artıq saat 12 radələri idi. Ruslan və mən arxası üstə uzanmışdıq. Onun üzündə bir təbəssüm var idi, səs-səmir də eşidilmirdi. Bu səssizlik məni üşəndirdi.

Elə bildim ki, atışma dayanıb. Əlimi uzadıb gözlərimi zorla açdım. Artıq gec idi, o, keçinmişdi.

Ratsiyası ilə xəbər vermək istədim, başa düşdüm ki, qulaqlarım batıb. Nəhayət, özümə gəlir komutanın şəhid olduğunu, özümün isə yaralanıb çoxlu qan itirdiyimi xəbər verdim. Yerimizi deyəndən sonra Ruslanın ayaqqabılarından yapışdıraraq dərəcəyə tərəf sürünməyə başladım. Bura neytral zona idi. Digər qrupdakı yoldaşlarımız da bu xəbəri eşidib köməyə gəldilər və bizi oradan çıxara bildilər".

Ruslanın yoxluğunu heç vaxt həzm etməyəcəyini qeyd edən Vüsal Bağırılı sözünə Bəxtiyar Vahabzadənin "Dörd yüz on altı" poeməsindən ona daha çox uyğun təbii asğıdakı mısırlarla başlayıb:

Yumşaq təbiətli bu həlim insan

Deyərdin, quşa da daş ata bilməz.

Ancaq... Top ardına keçdiyi zaman

O yalnız əsgərdir, -

Ölməz, yenilməz!

Sonra isə ürək parçalayan hisslərini qələmə alıb:

"Müharibə qurtardı... Yaralar qaldı... Onların bəziləri tez, bəziləri gec sağalacaq, bəziləri isə ümumiyyətlə, qaysaq bağlamayacaq, sağalmayacaq. Əzizimiz Ruslan əbədlilik itirmə dedimiz də belə yaddan çıxarılmaz dərdlərimizdəndir.

...Noyabrın beşində səhər yuxudan oyanıb telefona baxarkən gözümlə dostum Vüqarın göndərdiyi yazıya sataşdım... Sanki dilim-ağzım qurudu, əlim-qolum keyidi. Nə edəcəyimi, nə düşüncəyimi bilmədim. Mexaniki hərəkətlə əl-üzümü yudum, paltarımı geyinib evdən çıxdım. Elə bil robot olmuşdum. Belə bir acı xəbərin reallığını, dəhşətini qəbul edə bilmirdim, anlamaq istəmirdim, onunla barışmaq istəmirdim. Düz ora - İkinci Fəxri-Şəhidlər xiyabanına necə və nə vaxt çatdığımı bilmədim. Ruslanın məzarını, şəklini, qəbirüstü yazısını görəndə qədr inanmadım baş verənlərə.

Orada - soyuq baş daşı üzərinə həkk olunmuş hərbi formalı fotosəkli, altındakı "Polkovnik-leytenant Ruslan Tağıyev" sözləri, dərddən diz çökmüş ananın təəssisli sübhəni, inamsızlığın kövrək sərhədlərini acı bıçaq kimi ürəyə sancılan həqiqətə çevirdi.

Bu yaxınlara qədər özü ilə yazışırdıq. Mən cəbhədən suallar "yağdırırdıq, o isə ümumi cavablar verirdi. Yeni narahat olma, hər şey yaxşı olacaq, döyüşlər güdir, qələbə bizimlədir" və s.

Sonra cavablar qəflətən susdu. Heç nə yazmırdı.

Bildirdim ki, artıq ön cəbhədədir, döyüşdədir.

İndi telefon yaddaşında onun adına baxıram. Adama qəribə gəlir ki, daha bu nəmrənin sahibi hə-

yatda mövcud deyildir. İnanmaq olmur ki, o yoxdur: başqa dünyaya, bizim anlamadığımız başqa bir zaman, başqa məkan formatına köçmüşdür.

İlk tanışlıqdan məndə elə təəssürat yaratmışdı ki, sanki onu uşaqlıqdan tanıyısam. İşimlə bağlı bir neçə dəfə yolumuz kəsişəndə, köməyi lazım olanda canı-dildən əsirgəməmişdi.

İşıqlı siması, xəlif təbəssümü, mülayim rəftarı, üzü, cizgiləri, mimikası, uşaq təbəssümü indi də gözümün önündən getmir. O qədər sadə, ünsiyyətə rahat insan idi ki...

İnanmaq olmurdu ki, belə xoş, işıqlı simanın, gülümşəyərkən qıyılan gözlərin arxasında zabitəli əsgər nizam-intizamı, sərt hərbi həyatı, inadkar döyüşü dözümlü və iradəsi gizlənmişdir.

Dostları, yoldaşları, yaxınları, doğmaları - bir sözlə, hamı xətrini çox istərdi.

İndi söz tapa bilmirəm. Sanki hamısı qəhətə çəkilib. İndi qəlbim yana-yana onu deyər bilərəm: Heyif, çox heyif belə qardaşdan, belə dəyərlı ıgiddən. Şö-rəflərini tamam itirmiş haqsız düşmənlərə görə ən yaxşı, ən dəyərlı insanlarımızı itirdik. Doğrudur, fədakar analarımız dünyaya yeni-yeni ıgıdlər bəxş edənlər. Birinin əvəzinə mini doğulacaq. Lakin itirilən qəhrəmanlarımızın yeri qəlbimizdə boş qalacaq. O sağalmaz yara həmişə sızım-sızım sızıldayacaq.

Yalnız təsəlli edəcək bir həqiqət var, Ruslan: Canını fəda etdiyin Qarabağın gözü Şuşa alındı. Ən başlıcası, qisasın alındı.

Məzarında rahat uyu, ıgıdim, rahat yat, əsgərim. Sən qələbəyə sanılı saatlar qalanda gözlərini əbədi yumsan da, artıq mühribənin qələbəmizlə başa catacaq inamı ilə Tanrı dərğahına - şəhidliyə ucaldın. Elə bu ıcalıqda da xatirən qəlbimizdə əbədidir, RUSLAN!"

Bəlkə də, çoxları üçün bu bir nağıla bənzəmədi. Ancaq gündə bir "arpa dənəsi boyda" böyüyən, nağılənəzər işlərin qurucusu bir Vətən fədaisinin, torpaq, yurd qoruyucusu olan qəhrəman bir oğul olma adını doğrultmaq üçün enişli-yoxuşlu sadə həyatının içərisinə müqəddəs şəhid qanı yoğrulub onun. Və bu ömrə əbədiyaşar bir olumsuzluk möhürü vurulub: Şəhid kimi Tanrı dərğahına yüksəlib. Bundan uca, müqəddəs məqam tanıyan, bilən varmı, görəsən?!!

Çoxları üçün sadə həyatdır, deyilmi? Ancaq bu həyat ömrümüz boyu yaşayacağımız bir sevinc, fə-rəh, qürur və ağılagəlməz, sözlə ifadə edilməz hissələr bəxş edib bizlərə. Belə olan təqdirə həyatı bahasına həyat bəxş edən bu həyatı adi həyat adlandıрмаq olarmı?!

Bəli, bir ıgid ömrünün, bir şəhid ömrünün cisməni sonu gəldi. Bu günümüzün - Qarabağ dastanını qanı, canı ilə yazan Vətən oğullarından birinə vali-deynlərinin, dostlarının, düşüncələrimizin köməyi ilə düzib-qoşduğumuz xarakterik "Nağılımız", yaxud nağılvəri hekayətimiz bitdimi?!

Əlbəttə ki, YOX.

Yekun olaraq bu gün üçün formal şəkildə nəql etdiyimiz hadisələrin, "nağıl qəhrəmanımızın" həyatı real şəkildə belə bitdi. Ancaq onun hələ neçə-neçə əsərə mövzu olacaq mənəvi həyatı davam edəcək, nəsillərə nümunə olacaqdır.

HƏLƏLİK İSƏ EPİLOQ ƏVƏZİ

-Azərbaycan ordusunun kəşfiyyatçısı polkovnik-leytenant Ruslan Fuad oğlu Tağıyev 27 sentyabr 2021-ci ilə başlayan Vətən müharibəsi zamanı Tərtər, Suqovuşan, Qubadlı, Laçının işğaldan azad edilməsi uğrunda gedən döyüş əməliyyatları zamanı rəhbərlik etdiyi bölmələrə yüksək peşəkarlıqla başçılıq etmiş, düşmənin xeyli canlı qüvvəsinin və döyüş texnikasının məhv edilməsində şəxsən fədakarlıq və rəşadət göstərmişdir. Döyüş şəraitində düşmənin saysız-hesabsız strateji obyektlərinin koordinasiyanın dəqiq müəyyən olunub vaxtında məhv edilməsində misilsiz xidmətləri olmuşdur.

Ruslan Tağıyev noyabrın 4-də Laçın uğrunda gedən gərgin döyüşlər zamanı döyüş tapşırığını yerinə yetirərək qəhrəmancasına şəhid olub. Vətən uğrunda canını fəda edən, 38 illik ömrünün 21 ilini Vətənə xidmətə həsr edən ıgid zabit Ruslan Tağıyev II Fəxri-Şəhidlər Xiyabanda dəfn edilib. Özündən sonra Vətənə Fuad, Polad və Nuray adlı övladlarını əmanət edib.

Suverenliyimiz və ərazi bütöliyümüzün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların ıcrası zamanı vəzifə borcunu şərafətlə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Ruslan Tağıyev "Vətən uğrunda" medalı (ölümündən sonra), 18.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən "İgidliyə görə" medalı (ölümündən sonra), 29.12.2020-ci tarixli Sərəncamına əsasən "Laçının azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra) ilə təltif olunmuşdur.

Rəna MİRZƏLİYEVƏ
"Qızıl Qələm" media mükafatçısı